

„Őrizzük, tartsuk fenn emlékeinket,
gyűjtsük össze töredékeinket,
nehogy elveszenek végleg,
s ezáltal is üresebb legyen a múlt,
szegényebb a jelen és kétesebb a jövő.”

Cato

Válogatás a „Fehérpartok” alján címmel készülő
helytörténeti kiadványból.

(szerkeszti: Heinrich Pál)

A Balatoni csata III.

(részlet) (3. rész)

Harcok a szovjet 26. hadsereg hadműveleti mélységében (1945. március 9-15.)

A német I. lovashadtest sávjában csupán a balsárnyon támadó német 3. lovashadosztály tört előre a nap folyamán. A március 9-én délelőtt 09 óra 15 perckor kiadott német reggeli jelentés szerint a német lovashadosztály harccsoportjai miközben átlépték a Dég és Enying közti műutat, számos szovjet nehézfegyvert zsákmányoltak és több hadifoglyot ejtettek. A zsákmány és a foglyok száma nem lehetett jelentős, mivel a németek adatai szerint március 9-én a német 6. SS páncélos hadsereg Balatonvilágostól Sárosdig húzódó 60 km-es teljes arcvonalán mindössze 22 szovjet katona esett fogságba, s összesen 9 darab harckocsit, 3 darab rohamlöveget és 10 darab páncéltörő ágyút zsákmányoltak, illetve semmisítettek meg. A nap folyamán az említett frontszakaszon hatvanhat szovjet katona halt hősi halált.

Március 10-én a német 6. SS páncélos hadsereg és a „Balck” hadműveleti csoport erői – a támadó hadművelet ötödik napján – még mindig nem érték el kitűzött hadműveleti céljukat, nem tudták a szovjet 2. és 3. Ukrán Frontok hadseregeit a Duna keleti partvidékére szorítani. A nap folyamán – az eddigiekhez hasonlóan – a német hadművelet továbbra is vontatottan és erőtlenül haladt. A németek nyilvánvaló kudarcukat a kétségtelenül rendkívül kedvezőtlen időjárással magyarázták. A hőmérséklet 0 Celsius fok körül állt, és a Balaton egész térségében viharos hóesés tombolt. Az utak és a terep annyira felázott, hogy a német harckocsik sok helyen valósággal elsüllyedtek a sárban. Ilyen körülmények között a csapatok mozgása és az utánpótlás szinte megoldhatatlanná vált. A főcsapás irányában támadó német III. páncélos hadtest és II. SS páncélos hadtest csapatai végleg elakadtak a szovjet 27. hadsereg védelmi vonalai előtt.

Miután a német 3. lovashadosztály Enyinget délről átkarolta és átvágta a szovjet csapatok legfontosabb utánpótlási vonalait, március 10-én a kora reggeli órákban a német 4. lovashadosztály és a magyar 25. gyalogadosztály csapatai északi irányból mérték csapást az Enyinget védő szovjet erőkre.

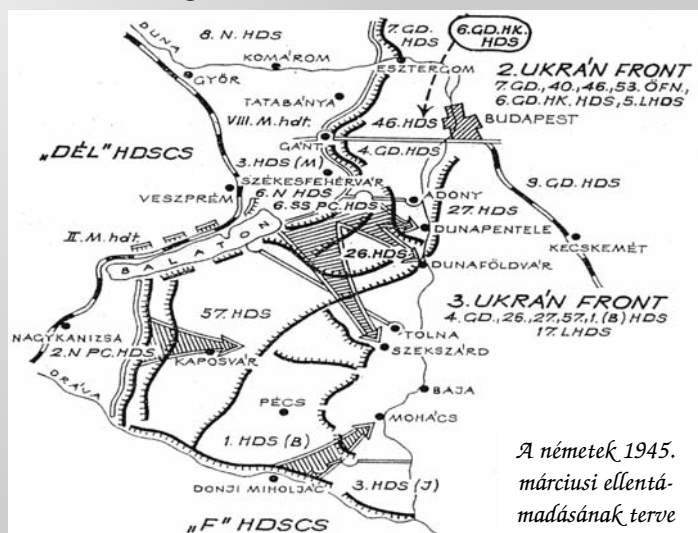
A Balatonbozsok körzetéből támadó magyar gyalogság és 20. rohamtűzér-osztály 15 darab „Hetzer” rohamlövege azonban egy szovjet harckocsielhárító-árok előtt elakadt. Az árok, az aknamező, a mély sár és fer-

geteges szovjet elhárító tűz a magyar csapatokat megálásra kényszerítette. A támadás összeomlott és a magyar csapatok rendezetlenül visszavonultak. Az egyik rohamlöveg a mély sárban elakadt, miközben a szovjet aknavetőök tűzcsapásokat mértek a páncélos visszavontatásával bajlódó magyar katonákra. A rohamlöveg – osztály 3. ütege, valamint a 25/1. zászlóalj és a 25. géppuskás-század jelentős veszteségeket szenvedett.

Enyingtől nyugatra a német 4. lovashadosztály támadott, s az estig dúló harcokban mindössze 3-4 km-re tudta visszavetni az elkeseredetten védekező szovjet 93. lövészadosztály csapatait. A nap végére a szovjet gyalogság a Gamásza-puszta és Sóstó terepszakaszon húzódó második állásba húzódott vissza. Ezzel a német 4. lovashadosztály harccsoportjai Enyinget nyugati irányból karolták át. Az Enyingtől nyugatra kialakult német sikereket kihasználva, a déli órákban újra rohamra indították a Balatonbozsok körül összpontosított magyar 25. gyalogezredet. Mivel a 20. rohamtűzér-osztály 3. üteget visszavonták Lepsénybe, a rohamban csak az 1. és 2. üteg nyolc „Hetzer” páncélosa vett részt.

A délutáni órákban a magyar csapatok Enying északi szélén áttörték a szovjet 93. lövészadosztály csapatainak védelmét, és benyomultak a községbe. A véres utcai és épületharcok egész a következő nap hajnaláig elhúzódtak. Csak március 11-én hajnali 02 órakor jelenthették a németek, hogy a magyar 25. gyalogadosztály csapatai egész napi súlyos harcban elfoglalták Enyinget, és elérték a községtől nyugatra és délnyugatra emelkedő magaslatokat. A március 10-én lezajlott harcokban, az éjszakai órákra az I. lovashadtest német 4. és 3. lovashadosztályai, valamint a magyar 25. gyalogadosztály csapatai áttörték a szovjet 1054. lövészhadtest fővédővívét, és a 93. lövészadosztályt a második védelmi övezetbe szorították vissza.

A német és magyar csapatok támadása beleütközött a Balatonszabadi – Sóstó és Enying között védő szovjet 151. lövészadosztály, valamint az Enying délkeleti szélé és Dég között védő szovjet 66. lövészadosztály mélyen tagozott védelmi állásaiba. A műszaki és robbanó zárrendszerekkel védett szovjet állásokat a hadosztályközvetlen és hadtestközvetlen tüzérdandárok mellett a 9. áttörő tüzérhadosztály négy tüzérezredének kb. 50 lövege is támogatta tüzével. Március 10-én éjszaka a német I. lovashadtest a szilárd szovjet védelem előtt az egész arcvonalszakaszon elakadt.

A németek 1945.
márciusi ellentá-
madásának terve

A délelőtti folyamán a Balaton északnyugati partvonalán védő magyar II. hadtest 20. gyaloghadosztályának újabb csapatait vetették harcba az I. lovashadtest sávjában. A 14. „Dobó István” gyalogezred I. és II. zászlóalja, valamint a „Balaton” zászlóalj 3. százada Lepsénybe érkezett.

A magyar csapatokat a német 3. lovashadosztály alárendeltségében a Siómaros, Mezőkomárom, Lajoskomárom és Dég terepszakaszon vetették harcba.

Március 11-én, a támadó hadművelet hatodik napján a német 6. SS páncélos hadsereg és a „Balck” hadműveleti csoport támadása a hadműveleti irányokban teljesen és véglegesen elakadt. A Balaton és a Sárvíz-csatorna között támadó I. lovashadtest és I. SS páncélos hadtest még elért bizonyos jelentőségű sikereket, de ennek már nem volt komolyabb jelentősége a hadművelet vonatkozásában.

A 6. SS páncélos hadsereg jobbszárnyán az I. lovashadtest a nap folyamán tovább folytatta déli irányú előnyomulását. A lovashadtest jobbszárnyán harcoló német 4. lovashadosztály 5. és 41. lovasezredei, valamint a magyar 1. és 25. gyalogezredek a nap folyamán tovább törtek előre a Balatonvilágos és Enying közti terepszakaszon. Az előnyomuló gyalogságot a német 70. páncélvadász- és a magyar 20. rohamtűzérosztályok páncélosai támogatták.

A támadó német és magyar csapatok a nap végére elérték Gamásza-pusztát, és rajtaütésszerűen elfoglalták az Enyingtől 4 km-re délre emelkedő Kustján-hegyet és Jöreménység-pusztát. A 4. lovashadosztály balszárnyán előnyomuló magyar 25. gyalogezred és a 20. rohamtűzér-osztály két ütege elérte a Fenék-patak torkolatát és ott védelembe ment át.

A védelemre berendezkedett magyar csapatokat a 20. páncélosvadász-osztály 16 darab lövegével, az 53. tűzér-pótosztály három fogatolt ütegével (Pátapuszta) és a 153. fővezérségközvetlen sorozatvető-osztály 2. ütegével erősítették meg (Alsótekeres).

A szovjet 93. lövészadosztály csapatai a Balatonszabadi-Fürdőtelep, Balatonszabadi és Siómaros terepszakaszon védő 151. lövészadosztály védelmi vonalai mögé vonultak vissza.

Március 12-én a német „Balck” hadműveleti csoport lényegileg felhagyott a főirányban folytatott támadással, s csupán az I. SS páncélos és I. lovashadtestek sávjában erőltette kudarcra ítélt támadó hadműveletét. Az I. lovashadtest jobbszárnyán, a német 4. lovas- és a magyar 25. gyaloghadosztály csapatai elérték a Sóstó, Csaphegy, Jöreménységpuszta, Kiskustján-pusztát és Sió-csatorna vonalat. Ezen a terepszakaszon a német és magyar csapatok véglegesen elakadtak a szovjet 93. és 151. lövészadosztályok védelmi vonalai előtt.

Március 12-től mindkét harcoló fél védelemre rendezkedett be. Március 12-én délután a magyar 25. gyalogezred zászlóaljai Enying körzetéből még támadtak Balatonszabadi irányába. Az Enyingtől 4 km-re délnyugatra húzódó magaslatokon március 13-án a hajnali órákig elhúzódtak a harcok. A március 13-án hajnali 05 órakor kiadott német jelentés szerint a magyarok egy szovjet harckocsit páncélököllettel kilőttek.

Március 12-én az esti óráktól kezdve a Balatonszabadi-Fürdőtelep és Fenékpatak torkolata közti 8 km-es védővonalat a magyar 25. gyaloghadosztály kilenc gyalogos és egy utász-zászlóalja vette át. (1., 25. és 26. gyalogezredek részei.) A gyalogsági állások mögött a

25. páncélvadász-osztály 15 darab, és a 20. páncélvadász-osztály 16 darab gépvontatású páncéltörő lövege volt tüzelőállásban. A védelemben lévő csapatok tűzérségi biztosítását a magyar 25., 26., 1., 11., 37., tábori tűzérosztályok és az 53. tűzérpótosztály látta el.

Március 12-én az I. lovashadtest vezetési törzse a 3. és 4. lovashadosztályokból csapásmérő erőt szándékozott összevonni, s ezzel akart erőszakos átkelést végrehajtani a Sió-csatorna Siómaros és Mezőkomárom közti szakaszán. Az I. SS páncélos hadtest 12. SS „Hitlerjugend” páncélos hadosztálya a Mezőkomárom, Lajoskomárom, Középbogárd, Harasztbogárd, Irtásmajor, Tüskésmajor térségében lévő 12 km széles és 6 km mélységű szovjet hídfőállásból továbbra sem volt képes kivetni a szovjet 74. és 66. lövészadosztályokat.

Március 13-án a közel két hete tartó kedvezőtlen időjárás jobbrafordult. A hőmérséklet plusz 6 Celsius fokra emelkedett, a felhőzet felszakadozott és a látási viszonyok megjavultak. A nap folyamán a német 76. vadászrepülő-ezred vezetési törzse tizenhárom esetben utasította frontbevetésre a veszprémi repülőtéren állomásozó magyar 101. vadászrepülő-ezred I. és III. osztályát. A 101/I. vadászrepülő-osztály a bevetések során négy gépet veszített. Kettőt a szovjet vadászrepülőök, kettőt pedig a szovjet csapatlégvédelem lőtt le. (Nemere, Málnássy, Galánfy, Holéczy hadnagyok.) Légi győzelmet csupán a III. osztály 8. százada aratott, a Velencei tó légtérében két szovjet IL-2-es csatarepülőgépet lőttek le. (107.) Annak ellenére, hogy a német „Tavaszi ébredés” fedőnevű ellentámadás mind a fő-, mind a mellékirányokban elakadt, a német hadvezetőség tovább erőltette a támadást.

A 6. SS páncélos hadsereg jobbszárnyán, a Sárvíz-csatorna és a Balaton között harcoló I. lovas- és I. SS páncélos hadtest támadása is leállt a nap folyamán. A Balatonszabadi- Sóstó és Mezőkomárom szélességben támadó I. lovashadtest arcvonalán helyi jelentőségű harcokra bomlott szét a támadás.

A síófoki hídfőben összpontosított szovjet 93. és 151. lövészadosztályok a kora reggeli óráktól kezdve több ellenlökést hajtottak végre a magyar 25. gyaloghadosztály védelmi vonalai ellen. Hajnali 05 óra körül heves harcok lángoltak fel az Enyingtől 4 km-re délnyugatra húzódó Kustján-hegy magaslatait megszállva tartó magyar 25. gyalogezred állásai előtt. A magyar csapatok a harckocsikkal támogatott zászlóaljerejű szovjet támadócsoportokat visszavetették.

Március 14-én tovább javult az időjárás. Általában napos, meleg volt az idő, s a hőmérséklet elérte a plusz 13 Celsius fokot. A Balaton és a Velencei-tó között mindenütt a szovjet 26. és 27. hadseregek vették át a harcászati kezdeményezést. A 104. lövészhadtest 93. és 151. lövészadosztályainak csapatai Balatonszabadi körzetéből ezrederejű csapást mértek északi irányba és március 13-án éjjel körül a magyar 25. gyalogezredet visszavonulásra kényszerítették Felsőmajor körzetéből, és az Öreghegy (139. magassági pont) és Pusztatorony terepszakaszig törtek előre. Az éjszakai órákban dúló harcok csak másnap március 14-én délelőtt 09 óra körül csendesedtek el.

Folytatás következik...

Forrás:

Veress D. Csaba: A Balatoni csata

Ali basa meg a kacska, hogy mulattak a Balatonon? (5. rész)

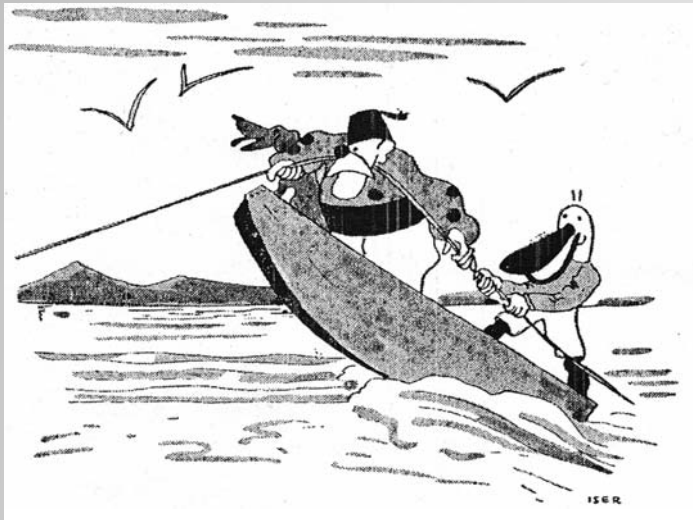
Hanem ezek a csöpp halacskák nagyon okosak voltak és mind lecsipkedték a gilisztát, a legyet a horogról. Ali basának minduntalan újra kellett próbálkoznia. Végre egy nyomorult kis keszeg bekapta. Úgy látszik, Ali basa álomnótájának volt igaza: ke - sze - get!

Ali basa levette a horogról a kis halat, s odaadta a Kacsának:

– Vigyázz rá!

A Kacska vigyázott is rá egy darabig, mert a kis hal így szólt hozzá:

– Kacska, Kacska, nagy ijedtségben lesz részed a Balatonon!

– Ejnye, hát mi vagy te, hogy ilyet jószolsz nekem?

– Cigányhal.

– Nem keszeg? Már pedig akkor megeszlek! – és nyomban a csőrébe tette és nagyot nyelt. Mire Ali basa visszafordult, a hal már a Kacska begyében volt. No, megharagudott erre Ali basa és jókora barackot nyomott a Kacska fejére, de alaposan meg is szidta.

– Hát érdemes lett volna egy ilyen vacak kis halra vigyázni? – védekezett a Kacska.

– Pon - tyot! Pon - tyot! – hallatszott ekkor.

Körülnéztek, hogy ki beszél? Hát a Daki már karikába rakta magát a csónak farában és ott horkolt.

Tovább halásztak.

Egy szitakötő telepedett a víz színére, alkalmasint nagy szünyogot reggelizett s most vizet akart utána inni. De ebben a pillanatban kidugta a fejét egy kis hal és bekapta a szitakötőt. Azonban nem jutott vele messzire: egy sikló kigyózott arra, az kapta el a kis halat.

– No, hová jutnak ezek? – nézett utánuk Ali basa.

Úszott a sikló, szájában keresztsbe állott az ezüst testű halacska. Úgy vitte, hogy a feje mindig kiállt a vízből. Ide – oda csavargott a nád között. Egyszerre csak valami hosszú, piros nyúlt feléje, felkapta, feldobta a levegőbe, és szünyog, szitakötő, hal, sikló, valamennyi a gólya gyomrába vándorolt.

– Vájlék egészségére, – mondta a Kacska, és maga is szeretett volna egy jóízű falatot leküldeni a torkán. Irigy szemmel nézte a gólyát, de az egykedvűen állt a féllábán s egyáltalán nem látszott rajta, hogy valami különösen nagyra tartaná a lenyelt falatot.

– Miért áll féllábon a gólya? – kérdezte Ali basa.

Elgondolkozott a kérdésen a Kacska.

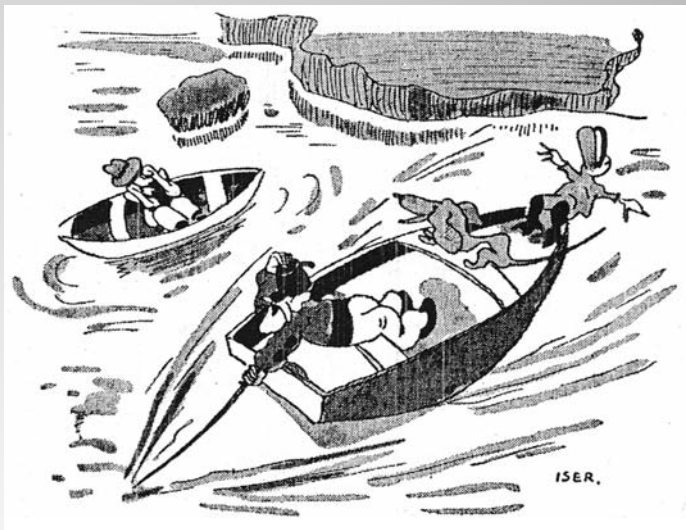
– Bizonyosan azért, mert így pihen.

– Azt mindenki mondhatja, – vélte Ali basa. – Hát nem tudod?

– Nem tanították a kacsaiskolában.

– Hát akkor megmondom: azért, mert ha a másik lábát is felhúzza, akkor tüstént lecsücsül.

Nevetni akart most Ali basa, de akkora rántást érzett a horgon, hogy majd kifordult kezéből a bot.

– Na most, Kacska, húzzuk! – kiáltotta.

Húzta, húzta, de a hal csak nem akart előkerülni a vízből. Egészen örvényes lett azon a helyen a víz, ahol a halat sejtették és úgy látszott, ha Ali basa meg nem kapaszkodik a csónak peremében, hát ő kerül vízbe.

– Jaj, fogj meg, Kacska!

A Kacska belekapaszkodott Ali basa bugyogójába, de most a csónak indult el alattuk.

– Daki, segíts te is! ...Törököt fogtunk, de nem ereszt!

Fogták már egymást, ahogy tudták, de a hal is fogta őket. Ali basa már hasmánt feküdt a csónakon és minden erejéből szorította a botot.

– Hú, mi lehet ez? Csak nem valami sárkány?... Vagy talán valami hatalmas fogas került horogra?

Fogas kérdés volt ez! De nem lehetett rajta tűnődni, mert a hal kivonszolta már a csónakot a nádból is.

– Kacska, ugorj a vízbe, bukj alá és nézdd meg, mi lehet?

Nem kellett a Kacsát kétszer biztatni, máris ugrott s bukkott a víz alá. De a következő pillanatban úgy repült fel a vízből, mintha puskából lőtték volna ki! Jó szerencse, hogy pont a csónakba hullott vissza.

– Mi az? Mi történt?

– Kvák! – mondta háromszor is a Kacska, és tapogatta magát, ahol érte. – Ilyen pofont még öregapám sem kapott, – nyögte aztán.

– Dehát kitől?

– Nem tudom én...de valami roppant szörnyeteg lehet, amelyik így tud pofozni.

Semmit se tudtak, csak azt, hogy a csónak egyre gyorsabban haladt a tó közepe felé. A nagy hal, vagy ami volt, húzta őket, vonszolta a csónakot, akár valami motor. Ali basa félve pislogott körül. Elmaradt Aliga, el Világos és alig látszott már valami Akarattyából, Keneséből, Almádiból. Ellenben Balatonfüred egyre közeledett s már szinte előttük volt a tihanyi apátság kettős tornya a hegyen.

Vége

✉ Majthényi György

Forrás: Alibasa meg a kacska a Balatonon
Budapest, 1934.

Juhász a pusztán

Magányos ember baktat a jeges, pusztai úton. Viharkabátja gallérját a nyakába kanyarítja, így védekezik a hideg ellen. Fagyos az idő. Metsző északi szél süvit át a pusztán, s kegyetlenül rázza a fiatal, hósapkás akácfaakat. Aztán toványargal.

Később havasesőt hoz magával. A lompos esőfelhőkből előbb gyéren, majd erősebben szemerkél az eső. Ahogy földre ér, meghártyásodik. Sima lesz az út, mint a márvány. Ember a talpán, ki esés nélkül végighalad rajta. Ilyen a baktató juhász is. Bár erősen imbolyog, mégis tartja magát. Görcsös botja segítségével, szaporán korcsolyáz a nyáj után.

A juhok előbbre vannak. Sietnek a rozsföldre. Összebújva lépkednek, pedig meleg gyapjúbunda védi őket. Nem is fáznak. De így érdekesebb az út. Bökdöshetik, öklelhetik egymást. A juhász mosolyogva néz feléjük. Megszokta a viselkedésüket, volt ideje rá. Hét esztendeje juhász a balatonvilágosi Petőfi Tsz-ben.

Ahogy előre lépked, elmereng a táj szemlélésébe. Szereti a természetet. Ismer minden fát, bokrot, utat. Naponta találkozik velük. Nyáron árnyékot talál a fák alatt, télen csak gyönyörködik bennük. Nézi a csiripelő, ugráló verebeket, a hulló zúzmarát, hallgatja az ágak panaszos nyikorgását. Szeme felöleli a tájat. Mert télen is szép a pusztá.

Merengéséből felriasztja a juhok rakoncátlansága. Bizony azok letértek az útról. Vidáman ficáncolnak az útmenti szántókon, vetéseken. Ahányan vannak, annyi felé. A juhász önkéntelenül szájához emeli bütykös ujját, s már sipolna is, de hirtelen eszébe jut, hogy nincsen kutyája. Agyonlövötte, mert nem lehetett rábízni a nyáját. Nem terelt.

– No, majd tavasszal – dűnyögi maga elé. – Arra szerzek egy jó juhászkutyát... Mert nem juhász a juhász, kutya nélkül. De nem ám!

Az utolsó szavakat hangosabban ejti ki s erre ismét visszazökken a valóságba. Szalad a nyáj után. A göröngyös ugaron csetlik-botlik és szakadatlanul kiabál.

– Ne bárány, ne... – csattog a hangja. – No nézd a gyapjasát!

Botja végével szaporán csapkodja a talajt. Vékony jégzilánkok röppennek szét sziporkázva. Birkára nem üt a juhász. Hogy ütné őket, mikor a kedvencei.

A juhok engedelmesen sereglenek össze. Egy-két busafejű bari trappol csak a nyájtól távol, de nem sokáig. Már is hangzik a juhász füttye.

– He hó, hó... – süvit a parancsszó. – Szszsz – hangzik a ráadás.

Ez már elég a juhoknak. Együtt van a család. Összesen 207 juh kocog bárányszelíden a fagyos úton. A juhász megbékélt bandukál utánuk. Sültös sapkáját szemére húzza, balkezét zsebbe rejti és botozgatva halad toronyiránt.

Amerre a torony látszik, arra fekszik a rozsföld. Bizony messze van. Sokat kell lépkedni, mire odaérnek. A hatalmas táblán aztán elszélednek a juhok. Vígán majszolják a dús, ízes rozsvetést. Jó, hogy lelegetik. A vetés gyorsan nőtt és megdőlt. Nem lenne más belőle, csak szalma.

A vetés izlik az állatoknak. Naponként kijárnak ide s egyre jobb a kondíciójuk. Kővérek, gyapjasak. A bárányok is megnöttek. Nehéz kiválogatni a bárányokat az anyák mellől. Olyan teltek, magasak. A juhásznak könnyebb. Szinte egyenként megismeri őket az ábrázatukról. Pedig igazán egyforma birkaképek.

– Az ott beteges volt, de meggyógyult – mutat az egyikre. – Sokat ápolitam. Most aztán engedetlenebb a többinél.

Tréfásan fenyeget a bari felé. Az visszabéget. Mintha gúnyolná. Erre aztán rákezdnek a többiek is. hangos be-e-e kórus mellett elmélkedik tovább Bódis Ferenc, a juhász. Kezével erősen hadonászik, úgy kíséri a szavakat.

– A juhásznak jól megy dolga – kezdi tréfásan.

Mókás ember az öreg. Öreg? Dehogy az! Ötvenedik évét tapossa. Nem látszik rajta az idő. Arca sima, alig szabják ráncok. Derűs, világoskék szem nyugodtan néz a világba. Meggigajítja apró bajuszát, úgy folytatja a beszédet.

– A mostani juhászok jól élnek – mondja. – Nekem sincsen panasom. Miért lenne? Jól keresek.

Hüvelykujját hátrafeszi, homloka összeráncosodik. Számol.

– Kerestem 551 munkaegységet, erre kaptam 19 mázsa 65 kiló búzát, tizenegy mázsa árpát, 12 mázsa 31 kiló kukoricát, 9 mázsa 71 kiló szálastakarmányt, 552 kiló krumplit, 71 kiló és 76 deka cukrot, 552 kiló répát, 16 kiló lencsét és 7347 forintot. Ezenkívül adtak 235 kilogramm búzát és ugyanennyi kukoricát földjáradékként. Hát nem szép kereset ez?

Köhint párat, aztán újra megszólal.

– Ezenfelül van a prémium. A múlt esztendőben 3300 forint gyapjú prémiumot kaptam, meg kisbárányokat. A mi tsz-ünkben értékelik a munkát. Tudják, hogy a juhásznak sok a dolga. Legeltetek, orvoslok, ápolok. A múlt évben 96 bárányt neveltem fel 86 anyától. Elhallgat és a juhok felé tekint. Egy birka elnyújtózva fekszik a földön, mellette tehetetlenül ácsorog a másik. A juhász arra irányítja a lépteit. Egy mozdulat s máris mindketten tovaszaladnak.

– Összegabalyodtak – mondja magyarázva. – Egymásbaakadt a lábuk.

Kifújja magát, aztán megjegyzi: – Sok a vesződség velük. Különösen arra kell vigyázni, hogy betegek ne legyenek. Tavaly például mindegyik bűdössánta volt. Sokat kínlódtam velük, de ma egészségesek.

Aztán elmeséli, hogy rövidesen övéké lesz a nyáj. Még 56 juhot adnak törlesztésre, a többi korábban fokozatosan leadták. Elmondja, hogy a juhtrágya húzza a növényt. Sok trágya összegyűl évente az akolban. A juhász mindig vékonyan almol, s csak télen hordják ki az összegyűlt trágyát a dohány és cukorrépa földekre. Most kihordás előtt egy méter vastagságú volt a trágya és összesen 1700 mázsát szállítottak a földekre. Aztán jócskán jut haszon a gyapjúból, s a szerződött juhból. A múlt évben 7 mázsa gyapjút értékesítettek és átadtak 20 darab szerződéses ürüt.

Mesélne estig is, ha a juhok engednék. De egyre mohóbbak, kapzsibbak. Eltűnnének a juhász szeme elől, de nem engedi. Utánuk szalad és fenyegetően hadonász botjával.

– He-hó! – Ne bárány, ne!

A juhok bégetve kocognak egy irányba, majd eltűnnek a távolban. A juhász alakja is apróra törpül, s lassan belevész a téli szürkületbe. De vidám füttyét még sokáig hallani. Elhozza, szerteviszi a pusztai szél...

✍ Kása András

Forrás:

Középdunántúli Napló, 1958. január 14.